

JO MERE VI ER SAMMEN, ER SAMMEN, ER SAMMEN ...

Sidste aften på avantgardefestivalen Klang fejrede den absurde musiks danske mester, Pelle Gudmundsen-Holmgreen. Selv om den 83-årige er blevet uhyggeligt svag af kræft, står hans groteske værker stærkt.

Alba Strykekvartet m.fl. Teater Republique. Fredag.

Det er så typisk ham. Så helt igennem vidunderligt og så helt utroligt typisk.

For selvfølgelig er det ikke gjort med to violiner, en bratsch og en cello, når komponisten Pelle Gudmundsen-Holmgreen skal skrive for den klassiske strykekvartetbesætning. Der må også kazoo, mundharmonika, trillefløjte og

en stribe små, farverigt kvidrende plastikfugle med vand i til, når Holmgreen skal gå Haydn i bedene.

Pelle Gudmundsen-Holmgreen er det absurdes mester i dansk avantgardemusik. Manden skal og må bare stikke kæppe i sit eget forhjul, hver gang han er oppe på tangenterne, og musikken cykler derudad - og ingen andre har gjort den slags med samme charme og samme til hudafskrabbinger grænsende ærlighed som Pelle Gudmundsen-Holmgreen.

Han har skrevet musik i 6 årtier nu, og hans berygtede sammenstilling cello og båthorn i værket 'Plateaux pour deux' fra 1970 står stadig som signaturstykket i hans store produktion af værker, der lader musikken hakke, gå i ring, kradse, knirke og udlevere sig selv på det groveste.

FREDAG AFTEN sluttede 8 dages avantgardeparty i form af festivalen Klang med en koncert, hvor Gudmundsen-Holmgreen og strykekvartetten stod i centrum. Og komponisten var der selv. Uhyggeligt svag rent fysisk, for den 83-årige er hårdt ramt af galopperende cancer. Men med musik, der i form af hans tre nyeste strykekvartetter fra 2013 stod stærkt.

De tre kvartetter er sjove hver for sig.

Med tramp i gulvet, bløde harmoniske fald, bluespræg og musikere, der ud over at betjene utraditionelle instrumenter skal råbe ordene i hvert værks titel, fik en fuld festivalscene på Østerbro i København bekræftet, at Pelle Gudmundsen-Holmgreen er en af de store.

Men sammen er kvartetterne for alvor fantastiske. De tre værker er nemlig skrevet til at blive spillet oven i hinanden. Jep: Oven i hinanden. Og da de tre unge kvartetensembler fra ind- og udland, der var aftenens optrædende musikere, til sidst spillede kvartetterne 'Each in each' og 'Mutual ordering', som vi inden da havde hørt hver for sig, sammen med den nyeste af kvartetterne, der hedder 'Well tuned sounds', opstod miraklet i form af værket 'All in one' for 12 strygere.

Musikken faldt simpelthen i hak. Bevægelser, der hver for sig virkede sære, samlede sig til afbalancerede udsagn, og spøjse eller meningsløse lyde blev som ved magi til den kendte melodi 'Jo mere vi er sammen'.

Det var mageløst. Det var godt spillet af musikerne i Mivos, Alba og Nordic String Quartet. Og det var et bevis på, at Pelle Gudmundsen-Holmgreen er en mand, der både tænker rigtig godt, har stor sans for det stoflige og er i stand til

KAZOO. Den danske kvartet Alba havde utraditionelle instrumenter som trillefløjte, kazoo og mundharmonika med på scenen, da de skulle opføre Pelle Gudmundsen-Holmgreens musik. Foto: Alexander Banck-Petersen

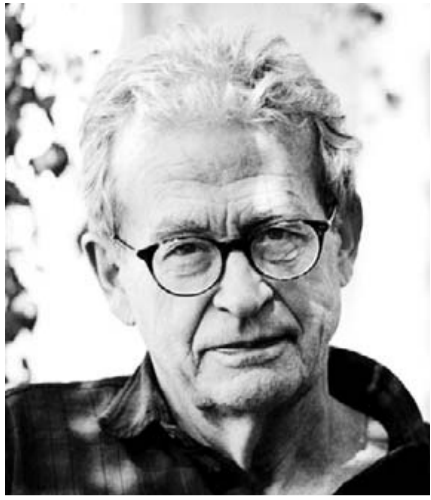
at være alvorligt sjov. Eller sjov på den substantielle måde, om man vil.

KOMPONISTEN måtte have hjælp til at komme på benene. Men der var lige akkurat overskud til at vende en tommelfinger opad, mens den stående sal hylkede ham, og heldigvis var Pelle Gudmundsen-Holmgreen med i kørestol også efter koncerten, da der var snigpremiere på en ny, halv time lang dokumentarfilm om ham.

Der er allerede lavet en af slagsen, nemlig instruktøren Jytte Rex' fremragende 'Musikken er et monster', hvor hovedpersonen danser breakdance til Stravinsky og udsætter 'I Danmark er jeg født' for arabisk bearbejdelse. Alt sammen lagt i hænderne på den amerikanske Kronos Kvartet.

Den nye, mere håndholdte film hedder 'På tværs'. Den vil blive distribueret af Tengberg Media, der er til at finde på nettet, og den viser klip med Gudmundsen-Holmgreen ved nodepapiret og i haven, hvor han kan komme med en enkelt bemærkning om en bar træstamme, der vækker til mere eftertanke, end hvad mange af os kunne sige, hvis vi skulle holde en halv times foredrag om livet.

Der var anden musik på programmet også, og minsandten om ikke Klang

Blå bog Pelle Gudmundsen-Holmgreen

Dansk komponist, født 1932 som søn af billedhuggeren Jørgen Gudmundsen-Holmgreen, fra hvem han har arvet »interessen for rum og stof ... en bevarelse af sanseligheden og fastholdelsen af barnesindet«. Med inspiration fra den absurde dramatiker Samuel Beckett har Gudmundsen-Holmgreen siden sidst i 1960'erne skrevet **minimalistisk, bevidst grotesk musik** til bl.a. den amerikanske Kronos Kwartet. I årene omkring 1970 var han lærer ved Musikkonservatoriet i Aarhus, men har ellers levet af at komponere. Medlem af Statens Kunstfond i flere omgange og af kritikerpanelet i DR-programmet 'Smagsdommerne'.

havde formået at finde værker af både en ung dansk avantgardekomponist og af to danske avantgardister fra i forgårs, der kunne klare konteksten.

Martin Stauning er præcis 50 år yngre end Pelle Gudmundsen-Holmgreen, og hans kvartet 'Welkende Schalen' eller på dansk 'Visnende skaller' fra sidste år med sine voldsomme buestrøg, der langsomt ebber ud, var et klart, særdeles overbevisende bud på en nutidig strygekvartet uden dikkedarer.

Ole Bucks minimalistiske og sart tagede ungdomsværk 'Hyperion' fra 1969 tålte et genhør. Og så havde den unge amerikanske kvartet Mivos indstudert et modernistisk gigaværk i form af afdøde Axel Borup-Jørgensens store ensatsede kvartet 'Torso', hvor musikerne spiller op imod et bånd, så kvartetlyden indkapslede publikum ved at komme både forfra og bagfra.

I forhold til Alba og Nordic String Quartet skuffede Mivos med en lidt ufærdig indstudering af Holmgreens kvartet 'Mutual ordering'.

Men deres fortolkning af Borup-Jørgensens krævende noder genetablrede tilliden, og overordnet set var opførelserne på et højt niveau på sidste aften af en Klang-festival, der har stået stærkt i år.

thomas.michelsen@pol.dk

4 STK. HØJBEDE GALVANISERET, 60 X 60 CM.

Sommertilbud i juni på 4 flotte galvaniserede højbede, der måler 60 x 60 cm med mulighed for mange flotte opsætninger. Du sparer 25 % med dette tilbud - så slå til nu!

Pluspris 1.068 kr.

Pris ikke-abonnenter 1.256 kr.

Sælges kun online.

Køb på politiken.dk/plus

POLITIKENPLUS

★★★★★
"Udansk. Velspillet. Love it!"
Go' Morgen Danmark

"René Frelle Petersens debutfilm Hundeliv er kort sagt strålende"
Information

★★★★★ "…overrumplende, fascinerende..." **★★★★★**
B.T. Dagbladenes Bureau Filmnørdens Hjørne

★★★★★ **★★★★★** **★★★★★** **★★★★★**
MetroXpress Avisen.dk Kristeligt Dagblad Jyllands-Posten

★★★★★ **★★★★★** **★★★★★** **★★★★★**
Jydske Vestkysten Cinemaonline.dk Kulturbunkeren Femina

ALEXANDRE WILLAUME JULIE BROCHORST ANDERSEN SIMONE LYKKE
HUNDELIV
På jagt efter en familie
I BIOGRAFEN NU

united international pictures **MISLABEL**